

В Італії, наприклад, за конституцією 1848 р. виборчими правами користувалося менше ніж 3 % населення. За останні два десятиліття XIX ст. було прийнято закони, за якими коло виборців дещо розширювалося. При цьому необхідною умовою участі у виборах було вміння читати й писати, тобто встановлювався ценз грамотності. Близьке за змістом виборче право було встановлено конституціями Болгарії (1879 р.), Греції (1864 р.) і Данії (1866 р.). І хоча тут майнові цензи було досить швидко скасовано, а цензи грамотності й освіти ніколи й не запроваджувалися, конституції цих країн визначали цензи осілості. Однорічний ценз осілості було передбачено наприкінці XIX ст. - на початку XX ст. у законодавствах Австрії і Бельгії, а дворічний - в Іспанії. У США ще на початку XIX ст. виборче право в більшості штатів пов'язувалося з володінням нерухомою власністю або зі сплатою податків. Наприкінці століття прямий майновий ценз було скасовано, хоча в деяких штатах від виборців вимагалось бути грамотними або сплачувати податки. Нарешті, однією з характерних рис розвитку виборчого права в епоху переходу від капіталізму вільної конкуренції до монополістичного капіталізму було збереження цензу осілості. Пояснюють це тим, що ценз осілості відповідає історично зумовленим поглядам на виборчий округ як на територіальну корпорацію, населення якої є певною спільнотою з єдиними інтересами соціально-економічного і культурного розвитку. Ценз осілості було запроваджено в багатьох буржуазних країнах. Термін його був різним. У США, наприклад, він дорівнював одному місяцю, в Австралії, Німеччині і Японії – трьом, у Бельгії і Франції – шести, у Канаді – дванадцяти місяцям тощо.

Отже, становлення та розвиток такого явища як парламентаризм охопило всі розвинені та конкуруючі держави у зв'язку з багатьма чинниками, а саме розвиток демократії, проведенням багатьох реформ і різних галузях, та безпосередньо змінах в виборчому праві, зміцнення економічної бази, соціально-політичної структури капіталістичного ладу. На мою думку на формування парламентаризму впливають менталітет народу кожної країни їх правосвідомість, культура та політична свідомість кожного громадянина та безумно політику держави яка впливає на своїх громадян.

Список використаних джерел:

1. Древаль Ю. Парламентаризм «приглушений» чи раціональний? // Віче. — 2003. — № 9. — С. 50.
2. Павленко Р. М. Парламентська відповідальність уряду: світовий та український досвід. — К.: Вид. дім «КМ Академія», 2002.
3. Політологічний словник: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М. Ф. Головатого, О. В. Антонока. — К.: МАУП, 2005
4. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник / К 65 М. С. Горшеньова, К. О. Закоморна, В. О. Ріяка та ін.; За заг. ред. В. О. Ріяки. — 2-е вид., допов. і перероб. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 544 с.

Порівняльна характеристика законодавства федеративної республіки Німеччини та України

Полюга А.В., студент ННІПП НАВС
Науковий керівник: викладач кафедри Кулик Т.О.

Поняття «правова система» виражає конкретно історичний, реально існуючий комплекс взаємозалежних юридичних засобів і явищ держави,

включаючи нормативні, організаційні, соціально – культурні аспекти. Виникнення і розвиток правової системи були обумовлені багатьма чинниками, не лише правовими, економічними, але і природними, такими як географічне розміщення, клімат. Один з багатьох факторів, який вплинув на розвиток правової системи – релігійний, оскільки в силу своєї багатогранності призвів до того, що з плином часу правової системи різних регіонів стали відрізнятися одна від одної. Таким чином, сучасний світ складається з великої кількості національних правових систем, кожна з яких відображає правове становище конкретної держави.

До того ж, на сучасному етапі, в зв'язку з процесами глобалізації, що охопили різні сфери життя суспільства, в тому рахунку і правову, знову постає завдання провести порівняльну оцінку різних правових систем, вибрати з них найкраще, відкинути застарілі та недемократичні положення і норми, щоб на основі синтезу кращих елементів різних правових систем створити універсальну правову систему, яка буде найбільш оптимальною для всіх систем.

Тому наше дослідження торкнулося такого предмету як правові системи Федеративної республіки Німеччина та України.

У сучасній правовій системі Німеччини визначальне значення належить Конституції, прийнятої 23 травня 1949, та розробленим на її основі конституційним актам.

Правова система ФРН відображає її федеративний характер. Вона складається з норм, що складають зміст нормативних актів, що видаються державними органами окремих земель. Згідно з Конституцією ФРН «федеральне право має перевагу над правом земель»[2].

Що ж до України то найважливіше положення у системі джерел права посідає Конституція України прийнята 28 червня 1996р. Національну правову систему України більшість авторів відносить до романо-германської правової системи. Хоча цей підхід є однобоким і в певній мірі не відображає дійсного стану речей. 70 років соціалізму не пройшли безслідно, вони лишили широкий шрам на нашому суспільстві і правовій системі в тому числі [1].

Отже, провівши дослідження правових систем двох країн можна зробити висновок що, очевидних переваг і новацій в сфері права ФРН, порівняно з Україною, не має, а існуючі відмінності в законодавстві та судовій системі навряд чи можна вважати тим чинником, що забезпечує верховенство права і закону. Система судів у Німеччині має багаторівневу структуру, оскільки країна є федерацією, там існує більш розгалужена спеціалізація судів. Так, в Німеччині існує ряд прогресивних законів, які ще не були прийняті в Україні. Якщо говорити про Конституцію України, яка за рівнем юридичної техніки нічим не поступається конституціям багатьох європейських країн. Україна поряд з Німеччиною та іншими країнами Євросоюзу є учасницею ряду міжнародних конвенцій у сфері захисту прав людини. Тому, проблему слід шукати не стільки в площині недосконалості законів чи організації судової влади, скільки в тому, що існуюча система працює неефективно.

Надзвичайно важливу, а можливо, і вирішальну, роль в ефективності правової системи відіграє правосвідомість громадян. Німецький порядок як явище ментальне, а не нав'язане зовні страхом покарання, забезпечує

виконуваність законодавчих актів.

На нашу думку потрібно звернути увагу саме на виховання правового менталітету громадян України, і в цьому питанні Німеччина є гідним прикладом. Сучасне покоління молодих людей в Україні, багато з яких вже відвідало високорозвинені країни світу, поступово привчається до правових цінностей. Це дає надію на те, що через певний проміжок часу наша країна перетвориться на більш розвинену правову державу, де закони виконуватимуться не під тиском, а як єдиний можливий варіант комфортного співіснування людей.

Список використаних джерел:

1. Тихомиров Ю.А. Публічне право. М.: Норма, 1995. – 334 с.

2. Цвайгерт К., Кетц Х. Вступ в порівняльне правознавство в сфері приватного права. Т.1 М.: Основи, 2000. – 431 с.

Конституційно-правовий статус прокуратури в Україні: порівняльно-правовий аналіз

Семенішина І.М., студент ННІПІ НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри Кулик Т.О.

На сьогоднішній день існує наукова і практична потреба подальшого поглибленого вивчення й аналізу проблем щодо місця прокуратури в системі владних структур, її відносин з вищими, центральними, місцевими органами державної влади й органами місцевого самоврядування. При цьому потрібно мати на увазі те, що в нашій країні прокуратура завжди відіграла важливу роль у системі органів, покликаних охороняти права та законні інтереси громадян і держави, вести боротьбу зі злочинністю та іншими правопорушеннями.

Головна особливість прокуратури в Україні, а отже, і особливість її правового статусу, полягає в тому, що вона є прокуратурою змішаного (наглядово-обвинувального) типу, виконує функції як нагляду за виконанням законів, так і кримінального переслідування. Більшість правознавців також переконані, що пріоритетною функцією прокуратури є захист прав і законних інтересів громадян. [4, с. 3]

Прокуратура – це державний орган, що здійснює нагляд за точним виконанням законів, законності й забезпечує притягнення до суду правопорушника. Разом із тим діяльність органів прокуратури завжди пов'язана з реалізацією контрольної функції, що дало підстави В. Гончаренку характеризувати прокуратуру як «взірець забезпечення контрольної функції влади». [3, с.205]

Основні принципи організації діяльності прокуратури закріплено в ст. 6 Закону «Про прокуратуру»: а) принципи єдності та централізації прокурорської системи з підпорядкуванням нижчих прокурорів вищим; б) законності; в) незалежності органів прокуратури; г) рівності у захисті прав та інтересів усіх суб'єктів; г) обов'язкового реагування на будь-які порушення закону, поновлення порушених прав; д) принцип гласності та деполітизації [1].

Саме завдяки здійсненню прокуратурою України функцій у притаманних їй формах втілюються в життя її завдання. Таким чином, форма діяльності прокуратури виступає зовнішнім проявом її функцій та завдань.

Форми діяльності прокуратури України становлять собою зовнішньо